

K:45 Samlade åtaganden M 1333-11 och M 4842-23

I denna uppdaterade åtagandelista redovisas SKB:s åtaganden avseende Clab/Clink och Kärnbränsleförvaret i mål nr M 1333-11, inklusive de verksamheter som prövas i SKB:s tilläggsansökan i mål nr M 4842-23. Sammanställningen är preciseringar av förslaget till de gemensamma allmänna villkoren (villkor A1 och B1, se Bilaga K:44) och innehåller de åtaganden som SKB gör för att minska störning och miljöpåverkan från verksamheterna.

Innehåll

1	Clab/Clink (mål nr M 1333-11)	2
1.1	Släckvatten	2
1.2	Under uppförandeskedet av inkapslingsdelen	2
1.3	Klimat.....	2
2	Kärnbränsleförvaret (mål nr M 1333-11 och M 4842-23)	2
2.1	Utformning av ovanmarksanläggning	2
2.2	Grundvattenbortledning från ovanmarksanläggning	2
2.3	Återföring av vatten vid grundvattenbortledning ovan mark	2
2.4	Vattenhantering	2
2.5	Buller och vibrationer.....	3
2.6	Skyddsåtgärder för bevarande av områdets naturvärden.....	3
2.7	Naturgrus	4
2.8	Elanslutning av kross.....	4
2.9	Klimat.....	4
2.10	Uppdatering av sjökort m.m.	5

1 Clab/Clink (mål nr M 1333-11)

1.1 Släckvatten

I Clink kommer alla utrymmen inom kontrollerat område ha golvbrunnar kopplade till golvdränagesystemet för kontrollerat område och vidare till avfallsanläggningen för behandling, såsom sker i dag för Clab. Detta innefattar även släckvatten inom kontrollerat område.

Under uppförandeskedet av inkapslingsdelen kommer SKB att ordna en särskild brandberedskap för det område som tas i anspråk för anläggningsarbeten. Beredskapen innefattar exempelvis möjlighet att fördröja och tillfälligt samla upp släckvatten från byggområdet genom att dämna av diket i skogsområdet väster om industriområdet för att skapa möjlighet att omhänderta släckvatten.

1.2 Under uppförandeskedet av inkapslingsdelen

Dagvatten och länshållningsvatten under uppförandeskedet av inkapslingsdelen ska vid behov renas innan utsläpp till recipient genom sedimentation och oljeavskiljning.

1.3 Klimat

SKB ska löpande vidta skäliga åtgärder för att utsläpp av klimatpåverkande gaser ska begränsas vid uppförande av inkapslingsdelen samt drift av Clink. Åtgärderna måste vid var tid även vara godtagbara med beaktande av åtgärdernas påverkan på strålsäkerhet.

2 Kärnbränsleförvaret (mål nr M 1333-11 och M 4842-23)

2.1 Utformning av ovanmarksanläggning

Kärnbränsleförvaret kommer att utformas med förhöjda marknivåer inom driftområdet så att det skyddas mot höjningar av havsvattennivån. Kärnbränsleförvarets byggnader som skyddar öppningar till undermarksanläggningen ska minst motstå vattennivåer på +4,1 meter eller högre (RH 2000). Det innebär att schakt och tillfartstunnlar kommer att vara skyddade mot översvämning.

2.2 Grundvattenbortledning från ovanmarksanläggning

Vid behov kan enskilda schakt utföras sektionvis eller utanför vegetationsperioden. Behov av försiktighetsåtgärder kommer utvärderas vidare under detaljprojekteringen.

2.3 Återföring av vatten vid grundvattenbortledning ovan mark

Vatten som bortleds vid länshållning av schakt ovan mark ska återledas till omgivande mark om det bedöms lämpligt med hänsyn till vattenkvalitet.

2.4 Vattenhantering

2.4.1 Brunnar

Om grundvattenbortledningen från Kärnbränsleförvarets undermarksanläggning leder till problem med vattenförsörjningen från någon enskild brunn kommer SKB att vidta åtgärder för att ordna vattenförsörjningen.

2.4.2 Vattenhantering under uppförandeskedet

Dagvatten och länshållningsvatten under uppförandeskedet av Kärnbränsleförvaret ska vid behov renas innan utsläpp till recipient genom sedimentation och oljeavskiljning.

2.4.3 Släckvatten

En plan för åtgärder för släckvattenhantering kommer att upprättas senast 12 månader efter att tillståndet har tagits i anspråk. Planen ska innefatta förberedande åtgärder och rutiner för att kunna fördröja och samla upp släckvatten i händelse av brand. Planen tas fram i samråd med den lokala räddningstjänsten.

2.5 Buller och vibrationer

Störningar från sprängsalvor kommer att minskas genom att allmänheten förvarnas på lämpligt sätt, till exempel genom att sprängning sker på fasta tider eller genom textmeddelande (sms) till berörda i närheten. Omgivningen skyddas från påverkan från sprängningsarbeten genom noggranna sprängrutiner.

2.6 Skyddsåtgärder för bevarande av områdets naturvärden

2.6.1 Allmänt

Flertalet av de skyddsåtgärder som redovisas nedan har en koppling till dispensen från artskyddsförordningen¹ och utgör åtaganden även i artskyddsmålet (mål nr M 4617-13). Det är också värt att notera att SKB redan vidtagit eller påbörjat arbete med flera av dessa åtgärder. Utöver arbetet med åtgärder pågår även årliga artspecifika inventeringar inom området. SKB sammanställer och publicerar resultat från inventeringarna årligen.

Upplags- och uppställningsplatser, vid anläggandet av Kärnbränsleförvarets ovanmarksdel, ska förläggas på för ändamålet avgränsade platser som utformas så att påverkan på vattenmiljöer och områden med känslig flora och fauna begränsas.

2.6.2 Anläggande av nya gölar

Vintern 2011–2012 grävdes fyra nya gölar i närheten av naturliga gölar i området. Vintern 2013–2014 anlade SKB ytterligare två gölar i området. En övervintringsmiljö för gölgroda i form av ett röse har också skapats i området. SKB kommer att tillse att gölarna och övervintringsmiljön bibehålls och sköts under drifttiden i syfte att upprätthålla deras ekologiska funktion.

Åtgärder för att fånga och flytta individer av gölgroda och större vattensalamander vid utfyllnad av göl påbörjades under 2023. Tidpunkten för fångst och flytt av groddjur väljs med hänsyn till groddjurens ekologi.

2.6.3 Skötsel av våtmarker

SKB åtar sig att genomföra skötselåtgärder i tre våtmarker utanför det prognosticerade påverkansområdet för grundvattenytans avsänkning liksom att sköta 4-5 ha våtmark utanför eller innanför påverkansområdet. Därutöver har SKB åtagit sig att sköta cirka 1 ha av våtmark 23. Åtgärderna ska syfta till att höja habitatkvaliteten avseende gulyxne och där det är möjligt även höja habitatkvaliteten för gölgroda, men inte motverka andra höga naturvärden. Skötseln ska upprätthållas under sådan tidsperiod att syftet med åtgärden uppfylls. Skötselåtgärder pågår redan i våtmark 23 liksom i tre våtmarker utanför påverkansområdet (i våtmarkerna 48, 49 och 68) och i en våtmark innanför detta (våtmark 18). Innan bergarbetena inleds kommer skötsel påbörjas i ytterligare områden så att åtagan skötselyta uppnås.

Skötsel i våtmarker kommer främst omfatta röjning av vedvegetation och vasslätter. Skötseln ska hela tiden anpassas så att avsedd effekt uppnås. För att stärka konnektiviteten mellan gölarna kommer områdena mellan gölarna skötas på ett sätt som inte försvårar groddjurens rörlighet. Exempelvis kommer inga kalhyggen att skapas och skötseln anpassas så att påverkan på hydrologin begränsas.

¹ Beslut om dispens enligt artskyddsförordningen för åtgärder i samband med byggande av slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark, Östhammars kommun. Länsstyrelsen Uppsala län, 2013-06-18, Diarienummer 522-4440-11.

2.6.4 Beredskap för vattentillförsel

Det kommer att finnas beredskap i form av att utrustning ska finnas tillgänglig på plats liksom personal med rätt kompetens samt projekterad lösning, för att vid behov tillföra vatten till ett antal våtmarker med höga naturvärden som riskerar att påverkas negativt av en grundvattensänkning. Åtgärden bedöms enbart kunna bli aktuell för några av de högst klassade våtmarksobjekten med förekomst av arterna gölgroda och gulyxne, i ansökan benämnda som nr 7, 14–16 och 18.

2.6.5 Tätning av berget

I huvudsak kommer cementbaserade injekteringsmedel att användas. Icke cementbaserade injekteringsmedel av typ silica sol eller motsvarande material kommer att finnas tillgängliga för kompletterande injektering av främst fina sprickor (sprickor med små öppningar), antingen genom kompletterande förinjektering eller genom efterinjektering av punktläckage.

Användning av kemiska tätningsmedel sker undantagsvis och efter omfattande granskning av produkternas miljö- och hälsoegenskaper. Med kemiska injekteringsmedel avses produkter som till exempel akrylat-, epoxi- och polyuretanprodukter. Cement- eller silicasolbaserade produkter omfattas inte.

2.6.6 Skötsel av skogsmiljöer

Hänsyn kommer att tas till havsörnsstammens eventuella boplatser genom att inte enbart spara boträden utan även skog kring dessa, för att säkra boträden från stormfällning och insyn. Även säkring av framtida boträd, så kallade evighetsträd, planeras i området. Skogsbruksplanen kommer att kompletteras med särskilda skötselåtgärder avseende skyddsvärda våtmarker och områden kopplade till artskyddsdispensen senast tre månader innan bergarbetena för Kärnbränsleförvaret påbörjas.

För att säkerställa långsiktigheten avseende skötseln av marken kommer SKB teckna ett naturvårdsavtal eller fastighetsavtal med Skogsstyrelsen, där SKB förbinder sig att sköta skogen i enlighet med den naturvårdsinriktade skötselplanen.

Eventuella ändringar av skötseln under tillståndstiden kan komma att ske. Omfattningen av skötselåtgärderna kommer dock att vara väsentligen densamma. Eventuella ändringar kommer att föregås av samråd med tillsynsmyndigheten.

2.6.7 Bullerskyddande åtgärder

SKB åtar sig, för det fall krossning genomförs under perioden 15 maj till 15 juni (kl. 10-18), att vidta sådana åtgärder som nedbringar bullernivån till acceptabla nivåer för att inte störa grodlek invid området kring Tjärnpussen.

2.7 Naturgrus

SKB åtar sig att använda naturgrus i betongtillverkningen endast om det är påkallat av strålsäkerhetsskäl. För det fall användning av naturgrus för betongtillverkning skulle bli aktuellt ska detta redovisas i miljörapporten.

2.8 Elanslutning av kross

SKB åtar sig att använda krossar och sorteringsutrustning som drivs med el från det fasta nätet, med förbehåll för att användning av annan utrustning måste vara möjlig vid till exempel driftstörningar eller när det är påkallat av strålsäkerhetsskäl.

2.9 Klimat

SKB ska löpande vidta skäligen åtgärder för att utsläpp av klimatpåverkande gaser ska begränsas vid uppförande och drift av Kärnbränsleförvaret och övriga anläggningar. Åtgärderna måste vid var tid även vara godtagbara med beaktande av åtgärdernas påverkan på strålsäkerhet.

2.10 Uppdatering av sjökort m.m.

Vattenverksamhet som medför förändringar av sjökortsinformation, såsom eventuellt anläggande av ledning i vattenområde, ska positionsbestämmas, sjömätas enligt internationell standard FSIS-44, och rapporteras till Sjöfartsverket för uppdatering av sjökort.

Om det finns risk för påkörning av grumlingskydd ska dessa märkas ut.